

**Cercetașii[®]
României**

Creăm o lume mai bună

PROGRAM EDUCATIV

ORGANIZAȚIA NAȚIONALĂ CERCETAȘII ROMÂNIEI

fondată 1913 - Membră fondatoare a Organizației Mondiale a Mișcării Scout

Organizația Națională „Cercetașii României” - programul educativ -

„Cercetășia ocupă un loc aparte printre mijloacele educației extracurriculare nonformale. De peste un secol, 1907, de când a apărut cartea lui Robert Baden Powell, și o dată cu ea mișcarea cercetășească, mai multe sute de milioane de copii din lumea întreagă s-au aflat cu efecte educative benefice, în situația de cercetași. Și în țara noastră, încă din 1913, s-a dezvoltat o mișcare cercetășească puternică, în care zeci de mii de tineri și-au călit trupul și și-au format caracterul, printre aceștia aflându-se personalități de frunte ale spiritualității românești.” - Mircea Ștefan, „Teoria Situațiilor Educative”, Ed. Aramis, 2007, pag. 144-147.

Interzisă între 1937 și 1990, cercetășia s-a reinventat în ultimii 20 ani. Acum reprezintă o o **mișcare deschisă tuturor** independentă, bazată pe voluntariat, deschisă copiilor și adolescenților fără deosebire de sex, rasă, credință, naționalitate sau condiție socială, în concordanță cu scopul, principiile și metoda concepute de creatorul lor. Își propune, în colaborare cu școala și alți factori educaționali să contribuie la formarea integrală a tinerei generații. Este o **mișcare internațională** - există organizații scout în peste 216 de țări și teritorii numărând peste 31 de milioane de cercetași în întreaga lume.

Cercetășia este **educație pentru viață** - completează, în educația tânărului, familia și școala și dezvoltă cunoașterea de sine, necesitatea de a căuta noul, de a participa, de a explora, de a descoperi, de a făuri, de a ajuta. Putem sublinia că este **distracție cu un scop** - prin recreere și aventură, cercetășia își atinge obiectivul său de dezvoltare fizică, psihică, intelectuală, socială și spirituală a tinerilor.

Astfel, Cercetășia este **un mod de viață** bazându-se pe cele **trei principii** ale sale:

- **principiul personal** - dezvoltarea responsabilității personale și stimularea dorinței de exprimare a acesteia.
- **principiul social** - participarea la dezvoltarea societății respectând demnitatea celorlalți și integritatea lumii;
- **principiul spiritual** - implicarea în căutarea valorilor spirituale, a vieții dincolo de materială;

Misiunea cercetășiei în România este de a contribui la dezvoltarea copilului/tânărului în vederea atingerii potențialului său maxim din punct de vedere fizic, intelectual, social, spiritual, afectiv și al caracterului ca cetățean și membru responsabil al comunității locale, naționale și internaționale.

Programul educativ oferit de către Organizația Națională “Cercetașii României” – ONCR (singura organizație membră a Organizației Mondiale a Mișcării Scout – www.scout.org), prezintă o distincție clară între obiectivele educative, pe de o parte, și activitățile prin intermediul cărora acestea sunt atinse, pe de alta.

Situațiile educative sunt proprii cercetășiei, pornind de la faptul că mișcarea reprezintă un cadru social, un spațiu de viață bazat pe cooperare, un teritoriu în care tinerii vin și rămân pentru că așa își doresc. Este un cadru social structurat, pornind de la grupuri mici și organizarea pe grupe de vârstă, astfel încât să fie asigurat progresul abilităților de viață specifice fiecărei etape de dezvoltare a individului. Activitățile cercetășești sunt variate, răspunzând unei game variate de nevoi ale tinerilor și copiilor care beneficiază direct de acestea.

Structura programului este în concordanță cu vârsta participanților iar obiectivele educative pentru fiecare grupă de vârstă sunt definite în mod progresiv și sunt suficient de flexibile pentru a satisface diferențele individuale. Este foarte important ca obiectivele lor să fie realizabile, însă în același timp să reprezinte o provocare pentru individ și grupul său.

Organizația Națională “Cercetașii României” are un program educativ continuu pe o durată de 17 ani (de la 7 la 24 de ani), ce se bazează pe un set de activități de educație non-formală adaptat fiecărei grupe de vârstă. Beneficiarii, copii și tineri, sunt împărțiți pe grupe de vârstă după cum urmează:

- lupșori – copii cu vârsta cuprinsă între 7-10 ani;
- temerari – copii cu vârsta cuprinsă între 11-14 ani;
- exploratori – adolescenți cu vârsta cuprinsă între 15-18 ani;
- seniori – tineri cu vârsta cuprinsă între 19-24 ani.

Principala metodă educativă este reprezentată de „învățarea prin acțiune”.

Cercetășia oferă copiilor și tinerilor o serie de valori necesare trecerii de la copilărie, la adolescență și mai apoi la stadiul de adult. Prima ar fi Legea Cercetașului ce exprimă valorile esențiale ale cercetășiei prin prisma celor trei principii: social, personal și spiritual. O alta, la fel de importantă ca și legea cercetașului, este invitația făcută copiilor și tinerilor de a-și dezvolta cât mai multe abilități de viață dar și de a dezvolta toate dimensiunile personalității lor, în mod echilibrat, de a explora bogăția posibilităților lor și de a deveni

oameni împliniți.

Pentru a ajuta la atingerea acestui scop, se disting șase arii de dezvoltare care țin cont de marea varietate a dimensiunilor umane și le aranjează pe baza structurii personalității:

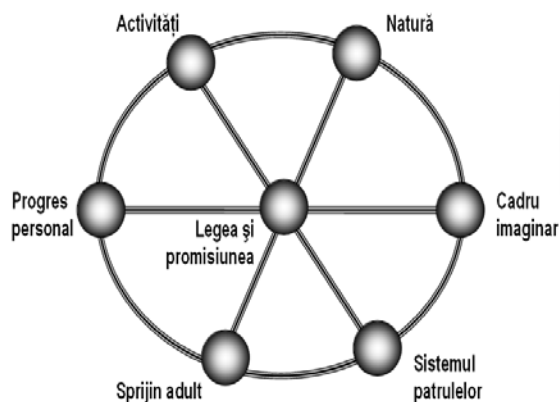
Dimensiunea personalității		Aria de dezvoltare		Interese educaționale
CORP	➡	Dezvoltarea fizică	➡	Crearea unui mediu propice dezvoltării corpului
INTELIGENȚĂ	➡	Dezvoltarea intelectuală	➡	Dezvoltarea a noi forme de învățământ, raționament cu discernământ, stimularea creativității și o mai bună înțelegere a lumii în care trăim

VOINȚĂ	➔	Dezvoltarea caracterului	➔	Respect de sine, alegerea valorilor, formarea conștiinței morale și căutarea identității
SENTIMENTE ȘI EMOȚII	➔	Dezvoltarea afectivă	➔	Stăpânirea și călăuzirea sentimentelor și emoțiilor și experimentarea prieteniei
INTEGRARE SOCIALĂ	➔	Dezvoltarea socială	➔	Învățarea de a respecta opinia celorlalți, stabilirea regulilor prin consens și integrarea în societate
SENSUL EXISTENȚEI	➔	Dezvoltarea spirituală	➔	Credința personală și descoperirea lui Dumnezeu

Având cele 6 arii de dezvoltare, programul educațional oferit de Organizația Națională „Cercetașii României” preia aceste dimensiuni pentru a crea activități de educație non-formală care să dezvolte abilități de viață corespunzătoare fiecărei grupă de vârstă. Acestea se stabilesc într-un mod echilibrat, cât să atingă în aceeași măsură toate cele 6 arii de dezvoltare personală.

În practică, modul de a implementa programul educativ oferit de ONCR se realizează folosind **Metoda Scout** - o formă de educație non-formală testată și cu rezultate de succes pe parcursul a 103 de ani de cercetășie (1907 – 2010). Pentru a atinge scopul cercetășiei, membri voluntari adulți (liderii) folosesc în activitățile cu copiii și tinerii un sistem educațional format din 7 elemente îmbinate:

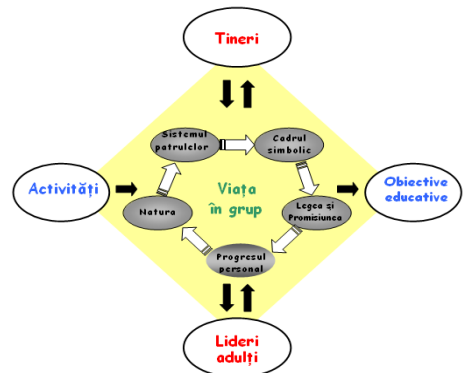
- **Educația prin acțiune (activitățile / Learning by doing)**: copiii și tinerii deprind abilități de viață prin implicarea activă în diferite activități - jocuri, ateliere, proiecte, acțiuni în folosul comunității, momente din viața cotidiană, activități construite împreună cu copiii, în funcție de interesele și aptitudinile lor.

- **Sistemul patrurilor**: activitățile derulate într-un grup mic în care responsabilitățile fiecăruia sunt bine definite și relaționarea este complexă, oferă copiilor și tinerilor un mod ideal de a se descoperi pe sine și pe ceilalți, dezvoltându-și abilități de comunicare, de lucru în echipă, de asumare de responsabilități.
- **Cadrul simbolic**: fiecare grupă de vârstă își desfășoară activitățile într-un cadru simbolic specific maturității și nevoilor educaționale. Simbolurile au un rol hotărâtor în formarea copilului și a adultului; ele reprezintă o expresie spontană, o comunicare adecvată și un mijloc de dezvoltare a imaginației creatoare, rămânând un important factor de integrare socială a omului. Prin acest element dezvoltăm abilități de viață precum: creativitatea și imaginația, spontaneitatea, realizarea distincției dintre fantastic și real.
- **Sistemul de progres personal** are menirea de a implica copiii și tinerii în propria dezvoltare. Prin acest sistem, fiecare cercetaș poate să se autoevalueze și să devină conștient de ritmul dezvoltării sale. Sistemul de progres folosește elemente ale cadrului simbolic corespunzător fiecărei grupe de vârstă, concentrându-se pe

dezvoltarea abilităților de îndemânare cu lucruri mărunte, lucruri practice dar și cu lucruri neașteptate; de lucru în echipă; de conștientizare a resurselor care-i înconjoară; de implicare în dezvoltarea personală dar și a societății civile.

- **Natura:** este cadrul ideal de aplicare a metodei scout. Prin activitățile în natură, cercetașul își descoperă propriile limite, cadrul natural oferindu-i provocări, momente de reflecție și momente dificile, ocazia de a învăța despre sine și despre ceilalți. De asemenea, îi dezvoltă atitudini și comportamente responsabile față de mediul înconjurător.
- **Legea și promisiunea cercetașului:** enunță valorile de bază la care aderă fiecare cercetaș. Cercetașul descoperă aceste valori prin activitățile scout și le integrează în comportamentul propriu, angajându-se să le respecte. Ulterior, le va promova și în viața adultă.
- **Susținerea adulților.** Adulții, responsabili fiind de a coordona activitățile, se asigură că acestea au un impact pozitiv asupra dezvoltării tinerilor implicați și creează un cadru de relaționare adecvat, bazat pe ascultare și pe respect reciproc într-un mediu ce sigur atât din punct de vedere fizic cât și emoțional.

Privite individual, unele din aceste instrumente educative sunt folosite în alte forme de educație (de exemplu, lucru în echipă pentru realizarea de proiecte). În Cercetășie, faptul că acestea apar împreună și sunt folosite într-un sistem integrat reușesc să facă Cercetășia unică.

În acest sens, un sistem poate fi descris ca o conexiune de elemente în care fiecare element:

- are o funcție specifică;
- interacționează cu celelalte elemente pentru a întregi eficiența fiecăruia;
- contribuie la atingerea obiectivelor propuse.

Adulții, voluntari ai organizației, folosesc Metoda Scout în practică în mod diferit pentru fiecare grupă de vârstă, dar respectându-se specificul fiecărui element al acestei metode. Astfel, programul educațional oferit de Cercetășii României contribuie la dezvoltarea abilităților de viață ale copiilor și tinerilor în mod continuu atingând atât fiecare din cele șase arii de dezvoltare menționate mai sus cât și elementele Metodei Scout.

Pentru fiecare grupă de vârstă acestea – elementele Metodei Scout, abilitățile de viață dezvoltate - se identifică astfel:

Lupișori (7-10 ani)	
Metoda Scout	Implementarea acesteia la lupișori
Legea și Promisiunea	Afilierea la un grup de cercetași - Apartenență la grup
Sistemul patrulilor	Întâlnirile săptămânale, ieșirile, hike-urile și taberele realizate împreună cu liderii de lupișori - Lucrul în echipă
Cadrul imaginar	Cele 6 capitole din Cartea Junglei, de Rudyard Kipling care prezintă viața lui Mowgli: Frații lui Mowgli, Vânătoarea lui Kaa, Tigrul! Vine tigru!, Floarea Roșie, Câinii Roșii, Goana de primăvară

Natura	În drumeții, ieșiri, campuri, viața în aer liber
Învățarea prin acțiune	Activitățile pe care le realizează, toate se desfășoară prin joc - Abilități de lucru în echipă, de îndemânare practică, de iscusință, de comunicare, de punere în practică, de coordonare
Sistemul de progres personal	Un sistem de recunoaștere a progresului în aptitudini, aventură, cunoaștere, descoperire, deprinderi și cunoștințe - Abilități de autoevaluare, de recunoaștere a dezvoltării personale
Sprijinul Adult	La lupișori, liderul este cel care organizează și pregătește toate activitățile pentru ei, aceștia primind doar mici responsabilități în patrulă

LUPIȘORI

TEMERARI

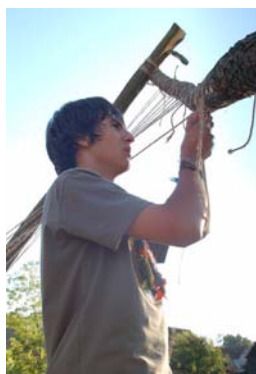
Temerari (11-14 ani)	
Metoda Scout	Implementarea acesteia la temerari
Legea și Promisiunea	Angajamentul luat față de ei înșiși, patrulă și lume
Sistemul patrulelor	Patrula, ca grup de explorare a noi teritorii și de răspuns la nevoia apartenenței la un grup
Cadrul imaginar	Un tărâm necunoscut, ce prezintă patru regiuni: câmpie, podiș, deal munte, fiecare caracterizată prin anumite provocări și personaje-cheie care să-i ajute pe temerari în îndeplinirea scopului lor: cartarea ținutului
Natura	Hike-uri, campuri, întâlniri săptămânale, cadru perfect pentru activități și proiecte, propice pentru cadrul simbolic propus
Învățarea prin acțiune	Activitățile pe care le realizează, toate se desfășoară prin joc, lucru în echipă și aplicare a informațiilor teoretice primite la școală sau cercetași
Sistemul de progres personal	Un sistem de recunoaștere a progresului în aptitudini, aventură, cunoaștere, descoperire, deprinderi și cunoștințe, în concordanță cu cadrul simbolic
Sprijinul Adult	Model de conduită și autoritate în unitate. Este totodată formator, educator, prieten, ascultător al temerarului, încercând să-l ghideze și să-l sprijine în această perioadă de mari schimbări

TEMERARI

EXPLORATORI

Exploratori (15-18 ani)	
Metoda Scout	Implementarea acesteia la exploratori
Legea și Promisiunea	Asumarea responsabilității
Sistemul patrulelor	Grupul in care fiecare membru își asumă un rol si participă împreună la evenimente naționale, campuri si proiecte.
Cadrul imaginar	Explocetatea – timp de 4 ani, exploratorii vor lucra la a-și realiza cetatea împreună cu patrula sa, dar contribuind individual la a o finaliza. Pentru ca aceasta să se întâmple, tinerii vor desfășura diferite activități bazate pe cele 6 arii de dezvoltare personală
Natura	Hike-uri, campuri, întâlniri săptămânale, cadru perfect pentru activități și proiecte, propice pentru cadrul simbolic propus
Învățarea prin acțiune	Activitățile pe care le realizează, toate se desfășoară prin joc, lucru în echipă și aplicare a informațiilor teoretice primite la școală sau cercetași
Sistemul de progres personal	Un sistem de recunoaștere a progresului în aptitudini, aventură, cunoaștere, descoperire, deprinderi și cunoștințe
Sprijinul Adult	La exploratori, liderul este cel care îndrumă și ghidează în activitățile pe care le desfășoară exploratorul și are rolul de mentor.

EXPLORATORI

SENIORI

Seniori (19-24 ani)	
Metoda Scout	Implementarea acesteia la seniori
Legea și Promisiunea	Apartenență
Sistemul patrulelor	Unitate, patrulă de seniori Grup de interes
Cadrul imaginar	Călătorul, cu etapele: <i>hoinar, ucenic, călăuză</i>

Natura	Drumeții, ieșiri, hike-uri, expediții, campuri, viața în aer liber...
Învățarea prin acțiune	Activitățile pe care le realizează pun accentul pe diversitate și implicare în comunitate
Sistemul de progres personal	Un sistem de recunoaștere a progresului în aptitudini, aventură, cunoaștere, descoperire, deprinderi și cunoștințe, structurat atât în etape de progres, cât și pe domenii de interes.
Srijinul Adult	La seniori, sprijinul adult vine din două direcții: - liderul de seniori – este cel care supervizează patrula și unitatea de seniori și identifică împreună cu aceștia progresul personal realizat - mentorul – este cel care îl sprijină pe senior să se dezvolte, oferindu-i atât informații și sugestii, cât, mai ales, oferindu-i-se ca model.

În prezent, Organizația Națională „Cercetașii României” derulează la nivel național, și la nivel local, prin centrele sale locale, zeci de activități în variate domenii: stagii de formare, activități de dezvoltare a abilităților de viață, activități de integrare a tinerilor cu dizabilități, activități caritabile, activități ecologice, educație civică, educație pentru mediu, formare vocațională, seminarii, work-shop-uri, publicații (reviste, pliante, broșuri), tabere naționale și internaționale, schimburi de tineri, activități de strângere de fonduri și multe altele care se regăsesc în programul cercetășesc, puse în practică prin Metoda Scout și dezvoltând permanent abilități de viață prin îmbinarea celor șase arii de dezvoltare personală.

Date de contact:

www.cercetasiromaniei.ro

contact@scout.ro

telefon 07cercetas

Material realizat de:

Elena Petrea, Director Executiv Organizația Națională „Cercetașii României”
Bianca Neșiu-Bedreag, Președinte Organizația Națională „Cercetașii României”